

ספרות עברית וכללית

לבתי ספר דתיים עצמאיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון:	יצירות בנושא הזמן	—	(25×1)	—	25 נקודות
פרק שני:	יצירות בנושא השואה	—	(25×1)	—	25 נקודות
פרק שלישי:	משל	—	(25×1)	—	25 נקודות
פרק רביעי:	קריאה מונחית	—	(25×1)	—	25 נקודות
	סך הכול	—			100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.
(2) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — יצירות בנושא הזמן (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 1-2.

1. חֲשַׁבּוֹן נֶפֶשׁ / א' מרגלית; בִּינְתִים / צ' יאיר

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. לפניך קטע (1) מן הבית השני בשיר "חשבון נפש" וקטע (2) מן הבית השני בשיר "בינתיים".
קרא אותם, וענה על השאלה שאחריהם.

(1) כְּשֶׁהַיּוֹם גּוֹחֵן עַל אֶתְמִלּוֹ,

וְחִבּוּקִים הֵם מִתְיַפְּחִים בְּיַחַד [...]

["חשבון נפש"]

(2) כִּי אִם תִּתְכַּוֵּן אֶל הַ"שָּׁעָה"

וּתְצַפֶּה אֶל הַ"יּוֹם"

הֵם יָבֹאוּ בִיעָף

וְיַחְלְפוּ כְּבַחֲלוֹם.

["בינתיים"]

הסבר את החוויה האנושית שבאה לידי ביטוי בכל אחד מן הקטעים האלה.
מהו לדעתך הקשר בין שני הקטעים? נמק את דבריך, ובסס אותם על שני השירים: "חשבון נפש" ו"בינתיים".
(15 נקודות)

ב. לפניך הבית האחרון בשיר "חשבון נפש". קרא את הבית, וענה על השאלה שאחריו.

כְּשֶׁצָּרִיךְ אֶת כָּל הַהִקָּפָה

לְפָרֵעַ בְּדִינָרֵי זָהָב וּנְחָשֶׁת,

כְּשֶׁהַמְטָבֶעַ מִתְחַבֵּט לוֹ בַקָּפָה,

כְּשֶׁבֶן אָדָם מִסְמִיק לְתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ.

הסבר את הקשר בין הבית הזה ובין שם השיר "חשבון נפש". (10 נקודות)

2. הלילה / הרב ד' זריצקי

הלילה מייצג טיפוס אדם אחד, והכוכבים מייצגים טיפוס אדם אחר ברשימה "הלילה".
הסבר כיצד מאופיין כל אחד מן הטיפוסים האלה, ותאר את מערכת היחסים ביניהם.

פרק שני — יצירות בנושא השואה (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

קִחְוֹן בְּמַחְנֵה הָרִכּוּז / ח' ברונשטיין

קִחְוֹן קָטָן
מֵצֵא לוֹ מִשְׁכָּן
לְיַד הַגֹּדֶר הַמְּחַשְׁמֶלֶת.

עֵטוֹר בְּלָבָן
בֵּין זְרוּעוֹת יְרָקוֹת,
פָּרַח קָטָן.

הַעֲדִיף לְנִבְטָאן
עַל פְּנֵי שְׂדוֹת יְרָקִים
מַעֲבֵר לַחוּטִים.

בָּא לְהִזְדָּהוּת
עִם הָאֲסִירוֹת
וְעַנְד טָלֵאי צֶהָב.

בְּקֹר הָעוֹלָם
בְּהִשְׁתַּוֵּלֵל הַשְׁטָן –
קִחְוֹן קָטָן.

הסבר את התרומה של מוטיב הצבעים, של ההאנשה ושל הניגוד בשיר לבניית משמעות השיר.

4. חיים שמי / הרב משה פראגר

הסיפור "חיים שמי" פורסם בקובץ סיפורים של משה פראגר ששמו "ניצוצי גבורה".
הסבר והדגם כיצד באים לידי ביטוי ניצוצי גבורה בסיפור "חיים שמי".

פרק שלישי – משל (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 5-6.

5. פרעוש וגמל / רבי ברכיה הנקדן

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. על פי המשל, תאר את ההתנהגות של הפרעוש והגמל ואת מערכת היחסים ביניהם.

(13 נקודות)

ב. על פי הנמשל, כיצד מצטייר העני בעיני העשיר? הסבר שתיים מן הסיבות לנקודת המבט הזאת של העשיר על

העני. (12 נקודות)

6. השליחות / י' כהן

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. לפניך סיום המשל. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

"הבושה היא איומה והחרטה נוראה, ובחלל מנסרות השאלות: 'האם לשם כך הושקעו בהכשרתך ובציודך

הון עתק? האם לצורך מעשים כאלו נצרכת לעבור מרחק גדול כמו משמיים לארץ?!"

על פי המסופר במשל, הסבר את הקשר בין סיום זה ובין שם המשל "השליחות". (15 נקודות)

ב. מהי המשמעות הסמלית של חליפת החלל, הציוד היקר ואספקת המזון? הסבר את תרומתם לבניית המשמעות

של המשל. (10 נקודות)

פרק רביעי — קריאה מונחית (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 7-8.

7. מספר הקריאה המונחית שלמדת, בחר בשלושה אירועים שבהם בא לידי ביטוי היבט מרכזי בספר (למשל רעיון מרכזי, מאפייני הדמות המרכזית, יחסים בין דמויות, ביקורת חברתית), והסבר כיצד היבט זה בא לידי ביטוי בכל אחד מאירועים אלה.

8. הסבר את דעתך על ספר קריאה מונחית שלמדת.
בסס את דבריך על עלילת הספר, על הדמויות ועל היחסים ביניהן ועל מבנה הספר.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך